

STORTINGET

Representantforslag 118 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Nils T. Bjørke, Heidi Greni, Ole André Myhrvold og Geir Pollestad

Dokument 8:118 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Nils T. Bjørke, Heidi Greni, Ole André Myhrvold og Geir Pollestad om å ta bedre vare på matjorda gjennom å fastsette et nytt jordvernmål

Til Stortinget

Bakgrunn

Det årlig gjeldende jordvernmålet er satt til omdisponering av maksimalt 4000 dekar dyrka mark innen 2020. Per nå har man ikke et gjeldende jordvernmål i Norge.

Det må ligge en nullvisjon til grunn for omdisponering av matjord. Et viktig steg på veien til dette vil være et nytt jordvernmål og en oppdatert jordvernstrategi med tiltak for å nå målet.

En maksimal omdisponering av 2000 dekar dyrka mark årlig innen 2026 vil være et naturlig mål. Hensynet bak målet om redusert nedbygging av matjord er beredskap gjennom å ta vare på ressursgrunnlaget for matproduksjon. Matjorda er grunnlaget for jordbruket og næringsmiddelindustrien i Norge. Bare 3 pst. av Norges areal er egnet til å dyrke mat på, og dette arealet trenger en særskilt beskyttelse. Ut fra hensynet til jordvernet vil det også være naturlig å fastsette et mål for omdisponering av dyrkbar mark. Det vil også måtte være et mål å begrense bruk av matjord ved bygging av nye driftsbygninger i landbruket.

For å nå et så offensivt jordvernmål trengs det en strategi med konkrete tiltak. En slik strategi må vedtas av Stortinget.

Det har i den senere tiden kommet frem at den faktiske nedbyggingen av matjord er langt høyere enn de innrapporterte tallene. Det vil være nødvendig å se på tidspunktet for når kommunene skal innrapportere matjord som omdisponert. Det er et betydelig areal, som for eksempel i kommunedelplaner, er foreslått omdisponert fra landbruk til andre formål, og som ikke er innrapportert. Det er viktig at systemet for rapportering er utformet på en måte som gir et reelt bilde av hvor omfattende omdisponeringen er.

Selv om omdisponeringen av dyrka mark har hatt en positiv utvikling, påvirkes den fremtidige evnen til å produsere mat også av hvordan en behandler dyrkbar mark. Det er ønskelig at man får bedre redskap for å måle utviklingen og begrense omdisponeringen av dyrkbar mark.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget fastsetter et nytt jordvernmål om maksimal omdisponering av 2 000 dekar dyrka mark årlig innen 2026.
2. Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2021 legge frem en egen jordvernstrategi med tiltak for å nå jordvernmålet.

3. Stortinget ber regjeringen utforme et mål for omdisponering av dyrkbar mark, vurdere om dagens kriterier for rapportering av omdisponering er gode nok, samt utforme tiltak som vil redusere jordbrukets eget forbruk av matjord.

18. februar 2021

Nils T. Bjørke

Heidi Greni

Ole André Myhrvold

Geir Pollestad